

ORGANİK TARIMDA TOPRAK VERİMLİLİĞİ NASIL KORUNUR?

Organik tarımın en önemli hedefi toprak verimliliğini korumaktır. Bunu da topraktaki organik madde miktarını artıracak uygulamalarla sağlar.

Organik maddenin faydası nedir?

- Organik madde toprakta mevcut besin maddelerinin alınmasını sağlar.
- Toprağın biyolojik olarak aktif hale geçmesini sağlar.
- Toprağın havalanmasını sağlar.
- Topraktaki drenajı sağlar (fazla suyun tutulması ve uzaklaştırılması)
- Toprağın su tutma kapasitesini artırır.
- Üzerinde gelişen bitki için besin deposu görevi görür.
- Toprağa besin maddesi kazandırır.

Toprağa organik madde nasıl kazandırılır?

Toprağa organik madde 3 yolla kazandırılır.

1. Yeşil gübre
2. Ürün atıkları (bitki ve hayvan, organik ev atıkları, endüstri atıkları)
3. Kompost

Yeşil gübre nedir?

- Toprağa organik madde ve besin maddesi kazandırmak amacıyla toprağa karıştırılmak üzere yetiştirilen bitkilere yeşil gübre denir.
- Yeşil gübre olarak kullanılacak bitkiler havanın serbest azotunu köklerindeki bakteriler yoluyla depolarlar.
- Azot depolanması çiçeklenme döneminde en yüksek düzeye ulaşır.
- Çiçeklenme döneminden sonra köklerde depolanan azot bitki tarafından kullanılır.
- Yeşil gübre olarak kullanılan bitkiler çiçeklenme döneminden önce toprağa karıştırılır.

Yeşil gübrelerin faydaları nelerdir?

- Toprağa organik madde ve besin maddesi sağlamak
- Besin maddelerini bünyesinde toplar ve toprağa karıştırıldığında bitkinin yararlanmasını sağlamak
- İz elementlerin dönüşümünü sağlamak ve diğer besin maddelerini yararlı hale getirmek.
- Toprak yüzeyini kuvvetli yağışlardan korumak
- Farklı derinliklerde köklenerek toprak yapısını iyileştirmek
- Yabancı ot gelişimini engellemek

Yeşil gübre olarak hangi bitkileri kullanabiliriz?

- Yeşil gübre olarak kullanılacak çok sayıda bitki vardır.
- Yeşil gübre olarak kullanılacak bitkilerin baklagil bitkisi olma zorunluluğu yoktur.
- Her ekolojide bulunabilecek bitkilerin tercih edilmesi gerekir.

Ülkemiz için kullanılabilir yeşil gübre bitkileri

Baklagil bitkisi	Baklagil olmayan
Yonca (çayır ve taş)	Çavdar
Soya fasulyesi	Yulaf (kışlık ve yazlık)
Yem bezelyesi	Arpa (Kışlık ve yazlık)
Yem börülçesi	Darı
Üçgül	Karabuğday
Fiğ	Çim
	Sudan otu
	Hardal
	Kolza

Organik madde olarak kullanılabilir kaynaklar nelerdir?

- Saman ağırlıklı çiftlik gübresi
- Kompost materyali ve gübreler
- Hasat sonrası bitki artıkları
- Torf
- Hümik asit ve türevleri (Humat)
- Hayvan atıkları (kan, kemik, tırnak, boynuz, balık, et vb. unu)
- Deniz yosunu ve ürünleri

Organik tarımda kullanılabilir organik gübrelerde aranan özellikler nelerdir?

- Kesinlikle organik işletmelerden alınmalı
- Saman ağırlıklı olmalı (Bitki sapları)
- Yoğun girdi kullanan işletmelerden alınmamalı (Ör: tavuk gübresi)
- Kullanılmadan önce birkaç ay bekletilmelidir.

Fotoğraf:R. YANMAZ

Çiftlik gübresi kullanarak toprağa ne kadar besin maddesi kazandırabiliriz?

Gübre tipi	N (%)	P ₂ O ₅ (%)	K ₂ O (%)
Hayvan	2.0	1.5	3.0
Tavuk (et)	10.0	10.0	10.0
Tavuk (yumurta)	15.0	12.0	12.0

Çiftlik gübresi ile 1 yılda sağlanacak besin maddesi miktarı (1 t/da)

Not:

*: Tavuk gübresi ve diğer gübreler fabrikasyon ürünü olmamalıdır.

*: Saman atıklarına bağlı gübrelerin birkaç yıl bekletilmeleri sırasında azot kaybının engellenmesi gerekir.

Ne kadar organik gübre vermeliyiz?

1 dekar alana 2,5-4,0 t çiftlik gübresi verilmelidir.

Organik gübre verirken nelere dikkat edilmeli?

- Yüksek dozlar tercih edilmelidir.
- Çiftlik gübresi bir kerede verilmelidir.
- N kaybını önlemek amacıyla hemen toprağa karıştırılmalıdır.

Fotoğraf: Ruhsar YANMAZ